

ΘΕΜΑ Α

A1. (δ) A2. (β) A3. (β) A4. (δ) A5. α. Λ β. Σ γ. Λ δ. Λ ε. Λ

ΘΕΜΑ Β

B1 .

Το ποσοστό μείωσης του πλάτους υπολογίζεται από τη σχέση: $\Pi\% = \frac{A_{αρχ} - A_{τελ}}{A_{αρχ}} 100\%$

Στη χρονική διάρκεια μιας οποιαδήποτε περιόδου θα έχουμε :

$$\Pi\% = \frac{A_{κ} - A_{κ+1}}{A_{κ}} 100\% \quad \text{ή} \quad 50\% = 1 - \frac{A_{κ+1}}{A_{κ}} 100\% \quad \text{ή} \quad 0,5 = 1 - \frac{A_{κ+1}}{A_{κ}} \frac{1}{2} \quad \text{ή} \quad \frac{A_{κ+1}}{A_{κ}} = \frac{1}{2} \quad (1)$$

Όμως από την εκφώνηση έχουμε: $A = A_0 e^{-\ell n 2 \cdot t}$ (2)

Στην σχέση (2) για $t=T$:

$$A_1 = A_0 e^{-\ell n 2 \cdot T}$$

$$\frac{A_1}{A_0} = e^{-\ell n 2 \cdot T} \quad \text{ομως από (1)} \quad \frac{A_1}{A_0} = \frac{1}{2} \quad \text{Συνεπώς:}$$

$$\frac{1}{2} = e^{-\ell n 2 \cdot T}$$

$$-\ell n 2 = -\ell n 2 \cdot T$$

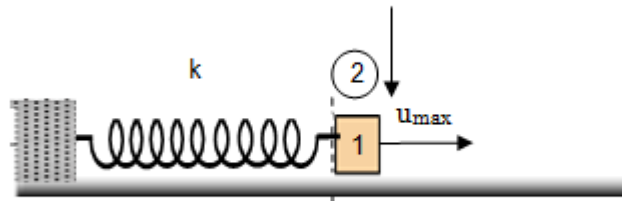
$$T = 1 \text{ sec}$$

Αρα ο ζητούμενος αριθμός των ταλαντώσεων θα είναι : $N = \frac{\Delta t}{T} = \frac{3}{1} = 3$ ταλαντώσεις

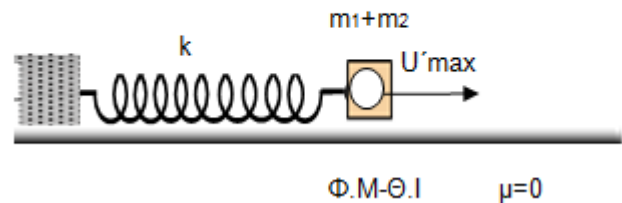
Σωστή απάντηση είναι το .iii)

B₂.

Πριν την κρούση

Μετά την κρούση η Θ1 παραμένει η ΙΔΙΑ

Πριν την κρούση για την γωνιακή συχνότητα ισχύει : $\omega = \sqrt{\frac{k}{m_1}}$

Ενώ μετά την κρούση η γωνιακή συχνότητα γίνεται :

$$\omega' = \sqrt{\frac{k}{m_1+m_2}} = \sqrt{\frac{k}{m_1+3m_1}} = \sqrt{\frac{k}{4m_1}} = \frac{1}{2} \sqrt{\frac{k}{m_1}} \quad \text{Άρα: } \omega' = \frac{\omega}{2}$$

Εφαρμόζουμε αρχή διατήρησης της ορμής στον άξονα xx' :

$$\overline{P_{αρχ_x}} = \overline{P_{τελ_x}}$$

$$m_1 \cdot u_{\max} = (m_1 + m_2) u_{\max}'$$

$$m_1 \cdot u_{\max} = 4m_1 \cdot u_{\max}'$$

$$\omega \cdot A = 4 \cdot \omega' \cdot A'$$

$$\omega \cdot A = 4 \cdot \frac{\omega}{2} \cdot A'$$

$$A' = \frac{A}{2}$$

οπότε για τις μέγιστες επιταχύνσεις ισχύει :

$$\frac{\alpha_{\max}}{\alpha_{\max}'} = \frac{\omega^2 A}{\omega'^2 A'} = \frac{(2\omega')^2 2A'}{(\omega')^2 A'} = 8$$

Σωστή απάντηση είναι το iii.

B₃.

Εφαρμόζουμε την αρχή διατήρησης της ενέργειας ταλάντωσης για το σώμα Σ₁.

$$E_T = K + U$$

$$\frac{1}{2}KA^2 = \frac{1}{2}Kx_1^2 + \frac{1}{2}m_1v_1^2$$

$$100 \cdot 0,5^2 = 100 \cdot 0,3^2 + v_1^2$$

$$v_1 = 4 \text{ m/s}$$

Η κρούση είναι μετωπική και ελαστική συνεπώς ισχύει:

$$v_1' = \frac{2m_2}{m_1 + m_2}v_2 + \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2}v_1$$

$$v_1' = \frac{2 \cdot 0,5 \cdot (-2)}{1 + 0,5} + \frac{(1 - 0,5) \cdot 4}{1 + 0,5}$$

$$v_1' = 0$$

Συνεπώς η νέα ταλάντωση ξεκινά από ακραία θέση και το πλάτος της νέας ταλάντωσης θα είναι :

$$A' = x_1 = 0,3 \text{ m}$$

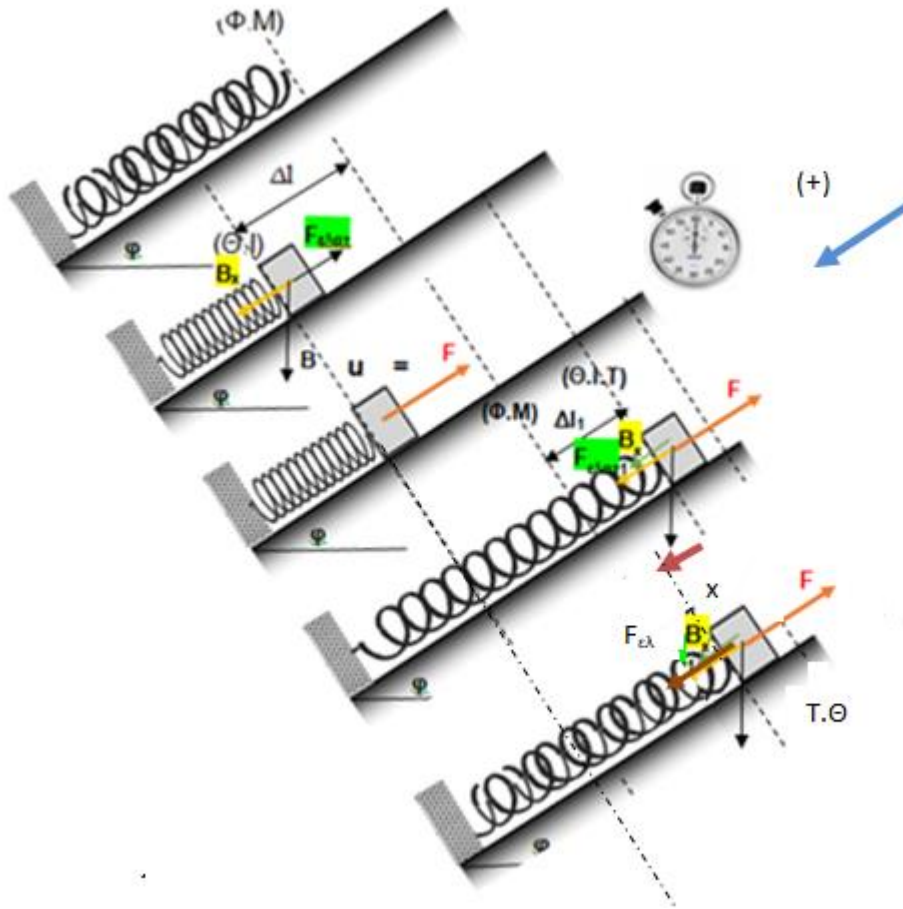
Η γωνιακή συχνότητα ω της ταλάντωσης πριν την κρούση αλλά και της ταλάντωσης μετά την κρούση

παραμένει ίδια αφού δίνεται από τη σχέση: $\omega = \omega' = \sqrt{\frac{K}{m_1}} = 10 \text{ r/s}$

Συνεπώς: $\frac{v_{\max}'}{v_{\max}} = \frac{\omega' \cdot A'}{\omega \cdot A} = \frac{0,3}{0,5} = \frac{3}{5}$

Σωστή απάντηση το α

ΘΕΜΑ Γ

$B_x = m g \mu \phi = 4 \cdot 10 \frac{1}{2} \rightarrow B_x = 20 \text{ N}$. Επειδή $F > B_x$ στην θέση ισορροπίας της ταλάντωσης πρέπει η $F_{\text{ελατ}}$ να είναι ομόρροπη με την B_x ώστε $\Sigma F_x = 0$ δηλαδή η θέση ισορροπίας της ταλάντωσης είναι πάνω από το φυσικό μήκος.

Στην αρχική θέση ισορροπίας $\Sigma F_x = 0 \rightarrow F_{\text{ελατ}} = B_x \rightarrow k \Delta l = B_x \rightarrow \Delta l = \frac{B_x}{k} = \frac{20}{200} \rightarrow \Delta l = 0,1 \text{ m}$.

Στην θέση ισορροπίας ταλάντωσης : $\Sigma F_x = 0 \rightarrow F - F_{\text{ελατ}1} - B_x = 0 \rightarrow F = B_x + k \Delta l_1$ (1) $\rightarrow \Delta l_1 = 0,1 \text{ m}$

Επίσης η απόσταση $\Theta \text{ I} - \Theta \text{ I}$ ταλάντωσης είναι ίση με το πλάτος A αφού η αρχική θέση αποτελεί ακραία θέση καθώς ξεκίνησε από εκεί με $u=0$ έτσι $A = \Delta l + \Delta l_1 = 0,2 \text{ m}$.

Γ1. Στην τυχαία θέση : $\Sigma F_x = B_x + F_{\text{ελατ}2} - F \rightarrow \Sigma F_x = B_x + k(\Delta l_1 - x) - F \rightarrow \Sigma F_x = B_x + k \Delta l_1 - kx - F \Rightarrow$ ⁽¹⁾

$\Sigma F_x = -kx$ δηλαδή η ΣF είναι ανάλογη και αντίθετη της απομάκρυνσης, άρα το σώμα εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση με $D=k= 200 \text{ N/m}$

Γ2. Εύρεση της φ_0 : $x = A\eta\mu(\omega t + \varphi_0) \xrightarrow{t=0 \text{ και } x=A} -A = A\eta\mu\varphi_0 \rightarrow \eta\mu\varphi_0 = 1 \rightarrow \varphi_0 = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \xrightarrow{k=0} \varphi_0 = \frac{\pi}{2}$.

$\omega = \sqrt{\frac{D}{m}} = \sqrt{\frac{200}{4}} = \sqrt{50} \rightarrow \omega = 5\sqrt{2} \text{ rad/s}$ και έτσι η εξίσωση της απομάκρυνσης θα έχει την μορφή

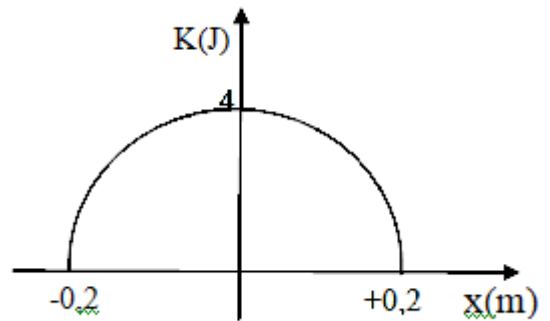
$x = 0,2 \eta\mu (5\sqrt{2} t + \frac{\pi}{2})$ (S.I)

Γ3. Από αρχή διατήρησης της ενέργειας της ταλάντωσης έχω :

$K + U = E \rightarrow \frac{U}{3} + U = E \rightarrow \frac{4}{3}U = E$

$\frac{4}{3} \cdot \frac{1}{2} D x^2 = \frac{1}{2} D A^2 \rightarrow x^2 = \frac{3}{4} A^2 \rightarrow x = \pm \frac{A\sqrt{3}}{2} \rightarrow x = \pm 0,1 \sqrt{3} \text{ m.}$

Συνεπώς για πρώτη φορά $U_1 = 3K$ στην θέση $x = +0,1 \sqrt{3} \text{ m.}$

Γ4. Από Α.Δ.Ε.Τ έχω : $U + K = E \rightarrow K = E - U \rightarrow K = \frac{1}{2} k A^2 - \frac{1}{2} k x^2$

$K(x) = 4 - 100x^2$

Γ5. Η δύναμη καταργείται στην θέση ισορροπίας οπότε το σώμα έχει μέγιστη ταχύτητα ίση με $v_{\max} = \omega \cdot A$

Η νέα θέση ισορροπίας του συστήματος όπως φαίνεται και στο προηγούμενο σχήμα θα απέχει $\Delta l_1 + \Delta l_2 = A$

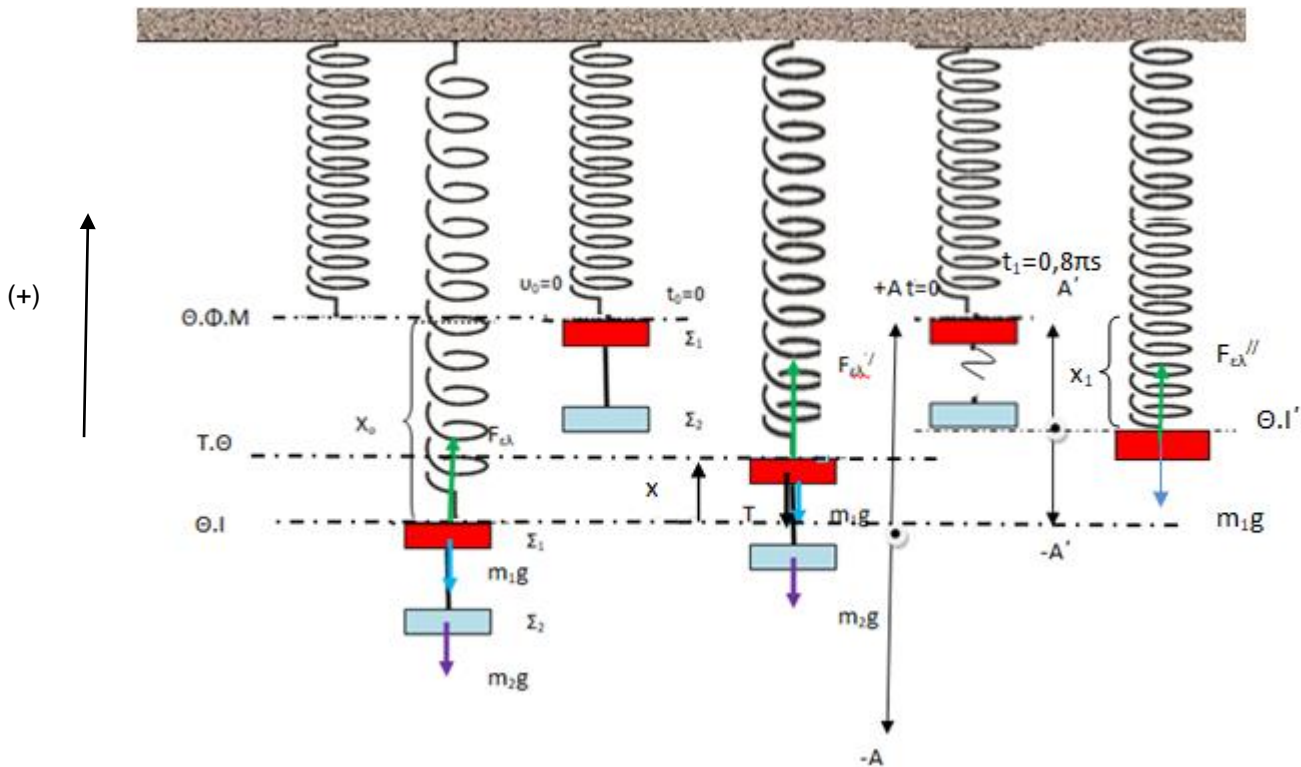
από την θέση ισορροπίας πριν την κατάργηση της δύναμης

Από αρχή διατήρησης της ενέργειας της ταλάντωσης έχω :

$E_{\tau} = K + U_{\tau}$
 $\frac{1}{2} D A'^2 = \frac{1}{2} m(\omega A)^2 + \frac{1}{2} D A^2$
 $\frac{1}{2} D A'^2 = \frac{1}{2} D A^2 + \frac{1}{2} D A^2$

$A'^2 = A^2 + A^2$
 $A' = \sqrt{2} A$
 $A' = 0,2\sqrt{2} \text{ m}$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Στην Θ.Ι του συστήματος των δυο σωμάτων: $\vec{\Sigma F} = 0$ ή $K \cdot x_0 = (m_1 + m_2)g$ (1)

Στην τυχαία θέση του συστήματος των δυο σωμάτων Τ.Θ.

$$\Sigma F = F_{ελ'} - (m_1 + m_2)g = K(x_0 - x) - (m_1 + m_2)g = Kx_0 - Kx - (m_1 + m_2)g = -Kx$$

Αρα το σύστημα εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση με $D=K$

$$\text{Είναι } T = 2 \cdot \pi \sqrt{\frac{m}{D}} = 2 \cdot \pi \sqrt{\frac{m_1 + m_2}{K}} = 2 \cdot \pi \sqrt{\frac{2+2}{100}} = 2 \cdot \pi \sqrt{\frac{4}{100}} = 2 \cdot \pi \sqrt{\frac{1}{25}} = \frac{2 \cdot \pi}{5} = 0,4 \cdot \pi \text{ sec}$$

Δ2. Η εξίσωση της ταχύτητας του σώματος σε συνάρτηση με το χρόνο είναι της μορφής

$$v = v_{\max} \sigma\upsilon\nu(\omega t + \varphi_0) \quad (2)$$

$$\text{Οπου } v_{\max} = \omega A \quad \text{και} \quad \omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{0,4\pi} = 5 \text{ r/s}$$

- Από την εξίσωση (1) προκύπτει: $100x_0 = 40$ ή $x_0 = 0,4 \text{ m}$

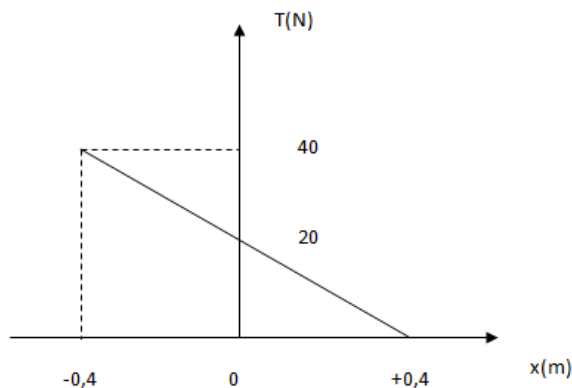
Όμως την $t=0$ το σύστημα **αφήνεται** ελεύθερο να κινηθεί (συνεπώς $u_0=0$) Αρα η ταλάντωση του συστήματος ξεκινά από ακραία θέση.

$$\text{Συνεπώς } A = x_0 = 0,4 \text{ m} \quad \text{και} \quad v_{\max} = \omega A = 5 \cdot 0,4 = 2 \text{ m/s}$$

- Την χρονική στιγμή $t=0$ το σύστημα βρίσκεται στην θέση $x=+A$. Η απομάκρυνση του σώματος από τη θέση ισορροπίας είναι της μορφής $x=A\eta\mu(\omega t + \varphi_0)$ (2) για $t=0$ είναι $x=+A$ έχουμε:

$$A = A \eta\mu\varphi_0 \Rightarrow \varphi_0 = \frac{\pi}{2} \quad \text{Οπότε η σχέση (2) γίνεται } \mathbf{u = 2\sigma\upsilon\nu(5t + \frac{\pi}{2}) \quad (\text{SI})}$$

Δ3. Για όσο χρόνο το νήμα παραμένει τεντωμένο το σύστημα των δυο σωμάτων εκτελεί α.α.τ. με γωνιακή συχνότητα $\omega=5\text{r/s}$
 Το σώμα m_2 δέχεται την τάση του νήματος T και το βάρος του m_2g και εκτελεί α.α.τ. με σταθερά επαναφοράς $D_2 = m_2\omega^2$
 Συνεπώς στο σώμα Σ_2 σε μια τυχαία θέση θα ισχύει:

$$\Sigma F = -D_2 \cdot x \quad \text{ή} \quad T - m_2g = -m_2\omega^2 \cdot x \quad \text{ή}$$

$$T = m_2g - m_2\omega^2 \cdot x \quad \text{ή}$$

$$\mathbf{T = 20 - 50 \cdot x \text{ (SI)} \quad -A \leq x \leq A = 0,4\text{m}}$$

Δ4. Ο ρυθμός μεταβολής της ορμής δίνεται από τη σχέση:

$$\frac{dP}{dt} = \Sigma F = -Dx = -m_1\omega^2 x = -2 \cdot 5^2 \cdot 0,4 = -20\text{N}$$

Δ5.

Πρώτη ταλάντωση:

Το σώμα m_1 θα έχει μέγιστη κινητική ενέργεια ::

$$K_{\max(1)} = \frac{1}{2} m_1 v_{\max}^2 = \frac{1}{2} m_1 \omega^2 A^2 = \frac{1}{2} 2 \cdot 5^2 \cdot 0,4^2 \quad \text{ή} \quad K_{\max(1)} = 4\text{J}$$

Την $t_1=0,8\pi$ s από την $\mathbf{x=0,4\eta\mu (5t + \frac{\pi}{2})}$ με αντικατάσταση θα έχουμε:

$$\mathbf{x=0,4\eta\mu (5 \cdot 0,8\pi + \frac{\pi}{2})} \quad \text{ή} \quad \mathbf{x=0,4\eta\mu (4\pi + \frac{\pi}{2})} \quad \text{ή} \quad \mathbf{x=A=0,4\text{m.}}$$

Η θέση αυτή αποτελεί ακραία θέση για την νέα ταλάντωση

Στην νέα θέση ταλάντωσης (Θ')

$$\Sigma \vec{F} = 0 \quad \text{ή} \quad F_{\varepsilon\lambda}'' = m_1g \quad \text{ή} \quad K \cdot x_1 = m_1g \quad \text{ή} \quad 100 \cdot x_1 = 20 \quad \text{ή} \quad x_1 = 0,2\text{m}$$

και $x_1 = A' = 0,2\text{m}$

Για την νέα ταλάντωση:
$$\omega' = \sqrt{\frac{K}{m_1}} = 5\sqrt{2} \text{ r/s}$$

$$K_{\max(1)'} = \frac{1}{2} m_1 v_{\max}^2 = \frac{1}{2} m_1 \omega'^2 A'^2 \quad \text{ή} \quad K_{\max(1)'} = 2\text{J}$$

$$\frac{K_{\max(1)'}}{K_{\max(1)}} = \frac{4}{2} = 2$$